

TREENERID ja TREENERIKUTSED

SPORDIKOOLITUSE JA –TEABE SIHTASUTUS

2020 sügis

esitlusmaterjalid – osa 1

ARENGUTEST: sportivad lapsed 2015-2020

Alates 1995. a on süsteemselt kogutud andmeid laste ja noorte sportimise kohta. Koondatud andmed ei kajasta laste ja noorte spordiharrastust kõikides vormides, vaid ainult organiseerunud spordiliikumise ühendustes ja asutustes, st **spordiklubides ja spordikoolides**.

Arvandmed annavad tugeva indikatsiooni spordiharrastusest tervikuna, kuid eelkõige kajastavad **spordiklubide ja spordikoolide võimekust** kaasata ja treenida lapsi ning noori.

Kui töörühm koostas dokumenti Eesti Spordipoliitika põhialused aastani 2030, tuvastasime, et kunagi varem pole spordiklubidesse ja –koolidesse kaasatud nii palju sportivaid noori, kuid samas on paljudel kaasatutel kehaline koormus vähene ja tegevus pealiskaudne.

Sama olukord ka täna. Kõik lapsed ei peagi tipptulemuste nimel treenima, kuid spordiala algõpetuse, eluks tarvilikud oskused ja omadused peavad saama kõik.

ARENGUTEST: sportivad lapsed 2015-2020

Spordiklubides ja spordikoolides sportivate 5 – 19 aastaste laste osakaal kogu selle-ealisest vanuserühmast Eestis.

5 – 19a laste ja noorte arvud	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kokku Eestis (Stat-amet)	197 724	200 780	202 966	205 363	207 915	210 384
Spordiklubides, -koolides (ESR)	93 351	97 423	102 623	104 279	108 438	108 352*
Sportivate laste ja noorte %	47,21%	48,52%	50,56%	50,78%	52,15%	51,50%

ARENGUTEST: juhendajad ja kutsega treenerid 2015-2020

Enim mõjutavad laste ja noorte sporditegevust, samuti väärtushinnanguid ja edasisi valikuid elus pädevad treenerid. Nende oskus lapsi ja noori kaasata, innustada ning suunata, eakohaselt, võimetekohaselt, huvidekohaselt treenida on määrav!

Sellised oskused ja teadmised ei tule iseenesest. Neid tuleb õppida ja omandada, töös arendada. Kõike seda toestab ja tõendab treenerite kutsekvalifikatsioon.

Treenerikutset on arendatud alates 2002. aastast. Esimesed kutsed anti 2004.a.

Treenerikutsetel on kuus taset:

EKR 3 – abitreener, EKR 4 – nooremtreener, EKR 5 – treener, EKR 6 vanemtreener, EKR 7 – meistertreener ja EKR 8 – eliittreener.

Kutse kehtib üldreeglina 4 a., seda tuleb taastõendada või liikuda uuele tasemele. Kõikidel sporditreeningute juhendajatel ei ole veel TREENERIKUTSET.

ARENGUTEST: juhendajad ja kutsega treenerid 2015-2020

Enim mõjutavad laste ja noorte sporditegevust pädevad treenerid.

Paraku ei ole kõikidel juhendajatel treenerikutset

Kõik juhendajad Sh TREENERID	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kõik kokku Eestis (ESR)	4 466	4 469	4 580	4 687	4 769	4 840
Kutsega TREENERID	3 435	3 414	3 393	3 358	3 409	3 424
Kutsega TREENERITE %	76,91%	76,39%	74,08%	71,64%	71,48%	70,74%

ARENGUTEST: noorte harrastajate ja kutsega treenerite suhtarvud

Eestis pole piitsa – sanktsioone - kutseta juhendajate lastega tööle rakendamise välistamiseks. Rõhk on präänikul – positiivsel mõjutamisel, erinevatel toetustel kutsega treeneritele ja kutsega treenereid rakendavatele spordiklubidele.

Enam peab kasutama lastevanemate ja perede mõjutamist, kampaaniaid –
Kas sinu lapse juhendaja on ikka treener?
Kas tal on treenerikutse?

Ja „kliendid hääletavad jalgadega“

Et paremine hoida ja treenida meie lapsi ja noori,
et kaasata enam sporti armastavaid ja harrastavaid noori
vajame ka enam pädevaid, oma pädevust kutseomamisega kinnitanud treenereid!

ARENGUTEST: noorte harrastajate ja kutsega treenerite suhtarvud

Olenevalt spordialast, vanuserühmast, eesmärgist, treeneri koormusest on noorte arv ühe treeneri kohta erinev, kuid allolev tabel näitab – see on igal juhul ebapiisav.

Kõik juhendajad Sh TREENERID	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Noored spordi- organisats.-des	93 351	97 423	102 623	104 279	108 438	108 352*
Kutsega TREENERID	3 435	3 414	3 393	3 358	3 408	3 424
Noored/ TREENERID	27,18	28,53	30,25	31,05	31,82	31,64

ARENGUTEST: noorte harrastajate ja kutsega treenerite suhtarvud

Eestis tegutseb 68 spordialaliitu, treenerikutsele spetsialiseerumise võimalusi (spordiala või kitsam valik) on kokku 110.

Üldtingimused kehtivad kõikidele spordialaliitudele ja spordialadele, samas on spordialade aktiivsus kutseandmisel märkimisväärselt erinev.

Alltoodud analüüsis noored harrastajad – kutsega treenerid – suhtarv spordialaliitude kaupa, rühmitades liidud tulenevalt noorte sportijate koguarvust.

Ja parema arusaamise huvides: väiksem suhtarv näitab teoreetiliselt spordiala paremat valmisolekut kindlustamiseks olemasolevad harrastajad pädevate treeneritega.

Tõenäoliselt on iga spordialaliit plaaninud noorte harrastajate enamat kaasamist ja selle nimel ka tegutsenud.

Mis tähendab – ON VAJA ENAM KUTSEGA TREENEREID OMAL SPORDIALAL!

Noorte sportijate / kutsega treenerite suhtarvud – noori harrastajaid üle 2000

Spordialad / arvandmed	A -noored sportijad	B - kutsega treenerid	Suhtarv A/B
jalgpall	18 026	502	36
ujumine	14 101	266	53
võimlemine	10 047	314	32
korvpall	7 073	221	32
kergejõustik	7 025	206	34
tantsusport	5 046	90	56
tennis	4 413	137	32
võrkpall	4 013	137	29
judo	3 477	64	54
kulturism ja fitness	2 053	176	12

Noorte sportijate / kutsega treenerite suhtarvud – noori harrastajaid 1000 - 2000

Spordialad / arvandmed	A -noored sportijad	B - kutsega treenerid	Suhtarv A/B
maadlus	1 982	88	23
käsipall	1 939	67	29
ratsutamine	1 804	117	15
karate	1 764	52	34
sulgpall	1 682	51	33
suusaspord	1 609	103	16
male	1 517	29	52
taekwondod	1 433	27	53
uisutamine	1 214	45	27
			20

Noorte sportijate / kutsega treenerite suhtarvud – noori harrastajaid 500 - 1000

Spordialad / arvandmed	A -noored sportijad	B - kutsega treenerid	Suhtarv A/B
lauatennis	963	34	28
jalgrattasport	911	60	15
poks	883	39	23
taipoks	877	46	19
saalihoki	812	23	35
purjetamine	712	52	14
kickboxing	704	13	54
orienteerumine	704	32	22
allveesport	627	21	30
vibusport	508	24	21

Noorte sportijate / kutsega treenerite suhtarvud – noori harrastajaid 200 - 500

Spordialad / arvandmed	A -noored sportijad	B - kutsega treenerid	Suhtarv A/B
laskmine	488	35	14
sõudmine	480	33	15
mootorrattasport	460	6	77
vehklemine	439	27	16
kabe	387	9	43
aerutamine	384	25	15
rulluisutamine	352	15	23
triatlon	287	28	10
automudelisport	282	0	!!!
golf	269	7	38
sumo	267	8	33
tõstmine	223	9	25

Noorte sportijate / kutsega treenerite suhtarvud – noori harrastajaid alla 200

Spordialad / arvandmed	A -noored sportijad	B - kutsega treenerid	Suhtarv A/B
laskesuusatamine	161	21	8
ju-jutsu	148	7	21
jõutõstmine	145	31	5
kudo	139	7	20
aikido	112	8	14
wushu kungfu	108	14	8
rulasport	107	0	!!!
ronimissport	99	0	!!!
matkasport	96	19	5
lennusport	89	0	!!!
lennukettasport	86	0	!!!
laevamudelism	80	0	!!!

Noorte sportijate / kutsega treenerite suhtarvud – noori harrastajaid alla 200

Spordialad / arvandmed	A -noored sportijad	B - kutsega treenerid	Suhtarv A/B
autosport	78	1	78
sport chanbara	70	3	23
kujundujumine	69	1	69
pesapall	48	0	!!!
piljard	40	6	7
veeremängud	40	1	40
veemoto	39	11	4
koroonaja novus	35	0	!!!
sambo	31	0	!!!
petank	28	0	!!!
turniiribridž	28	0	!!!
veepall	28	0	!!!

Noorte sportijate / kutsega treenerite suhtarvud – noori harrastajaid alla 200

Spordialad / arvandmed	A -noored sportijad	B - kutsega treenerid	Suhtarv A/B
raadiosport	25	0	!!!
squash	23	0	!!!
moodne 5-võistlus	21	1	21
curling	19	1	19
ammulaskmine	9	0	!!!
casting	8	0	!!!
jääpall	7	0	!!!
ameerika jalgpall	5	0	!!!
indiacaca	4	0	!!!

ARENGUTEST: kutseandmine

Kutseandmisse kaasatud organisatsioonid.

Kutseandmise eesmärgiga tegutsevad:

EOK treenerite kutsekomisjon ja 69 spordiala/harrastuse treenerite kutsekomisjoni

Spordialaliidud, kes ole osalenud kutsekomisjonide loomises (9):

Eesti Amburite Liit

Eesti Castingu Liit

Eesti Discgolfi liit ja Eesti Lendavtaldriku Föderatsioon

Eesti Indiacaliit,

Eesti Jahispordi Liit,

Eesti Kurnimänguliit,

Eesti Petanque Klubide Liit,

Eesti Ronimisliit

ARENGUTEST: kutseandmine

Spordiliidud, kes ei ole viimasel NELJAL aastal kutset antud (17)

Eesti Amburite Liit

Eesti Ragbi Liit

Eesti Castingu Liit

Eesti Ronimisliit

Eesti Curlingu Liit

Eesti Samboliit

Eesti Discgolfi Liit

Eesti Squashiföderatsioon

Eesti Indiacal Liit

Eesti Turniiribridži Liit

Eesti Jahispordi Liit

Eesti Veeremängude Liit

Eesti Lendavtaldriku Föderatsioon

Eesti Kepikõnni Liit

Eesti Lennuspordi Föderatsioon

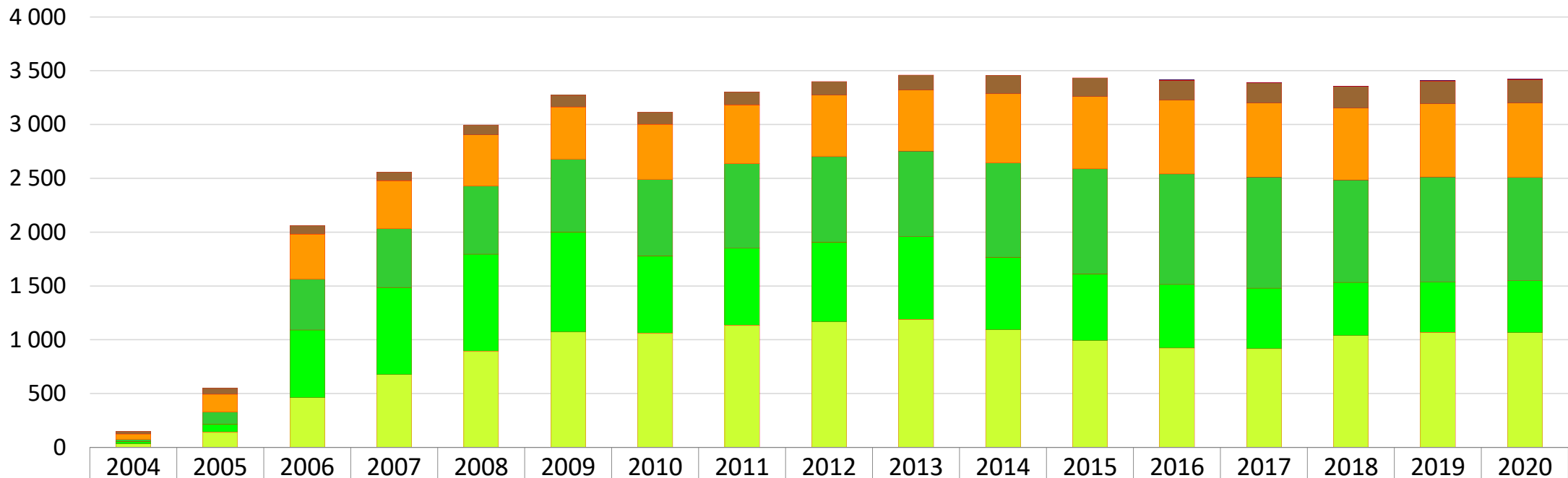
Eesti Tehnika- ja Spordiliit

Eesti Petanque Klubide Liit

ARENGUTEST: treenerikutsete üldarvud

Kutsega treenerid

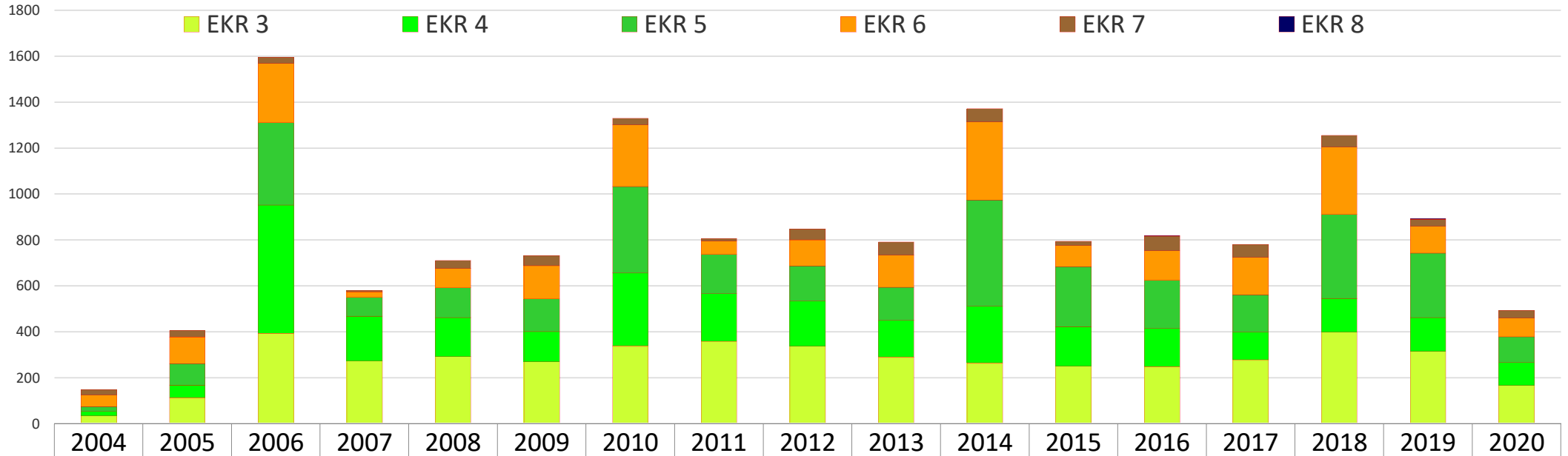
■ EKR 3
 ■ EKR 4
 ■ EKR 5
 ■ EKR 6
 ■ EKR 7
 ■ EKR 8

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
■ EKR 8													2	2	2	5	5
■ EKR 7	24	53	77	81	92	108	114	119	127	140	168	174	183	190	200	210	215
■ EKR 6	50	165	422	444	476	488	513	546	570	567	643	672	687	690	669	681	695
■ EKR 5	20	113	469	548	633	674	712	787	796	792	876	974	1 027	1 029	951	974	960
■ EKR 4	21	73	629	808	900	931	715	716	741	771	675	622	591	564	495	469	482
■ EKR 3	34	144	464	679	897	1 072	1 064	1 136	1 167	1 192	1 094	993	924	918	1 040	1 070	1 067

ARENGUTEST: kutseandmise üldarvud

Treenerikutsete andmine + uuendamine

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
EKR 8													2			3	
EKR 7	24	29	25	5	35	45	29	10	47	57	57	18	63	56	51	31	33
EKR 6	50	116	259	24	84	144	268	59	114	141	341	93	130	164	294	117	81
EKR 5	20	93	359	82	130	142	377	171	152	144	461	261	209	162	365	281	112
EKR 4	21	54	559	194	169	131	316	208	197	159	248	172	166	120	147	146	100
EKR 3	34	114	394	275	293	271	340	359	338	291	265	251	249	279	399	316	167

Kokkuvõte

Käesolev aasta COVID-19 piirangute tõttu „teistsugune“ ja seda on näha ka kutseandmise arvudest.

Tundub, et septembrist on kutseandmine saamas sisse tavapärast hoogu

Kiiduväärne on kohanemine distantsilt / digikanalite kaudu koolituste ja koosolekute läbiviimisega

TÜ ja TLÜ on taaskäivitanud üldainete EKR 3-4-5 koolitused

Spordikoolituse ja –Teabe SA (SKT SA) on valmis toetama erialaseid taseme ja täienduskoolitusi

Toetatavad on ka motiveeritud koolitusmaterjalide koostamise taotlused

EKR 3-4-5 erialased tasemetestid liiguvad testikeskusesse

EOK ja SKT SA jätkavad 2020 oktoobris „Tulevase treeneri stipendiumiga“ eriala üliõpilastele

Mured

Osad spordiliidud passiivsed – panus tulevikku olematu!

Kutseandmisel esineb põhjendamatu leebust ja andestamatut pealiskaudsust

NB! Tähelepanu lastekaiste seaduses sätestatud piirangutele töös laste ja noortrega.